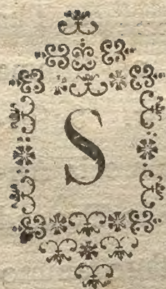
Załuski Martini Denuntiatio a Venerabili Capitulo Cath. Crac. Electionis Cajetani Sołtyk nom. Epi. Cracov. 1759.
Item. Gratulatio eidem Episcopo per Franciscum Czerny C.C.C. a Ven. Capitulo delegatum.

DENUNTIATIO

A Venerabili Capitulo Cathedrali Cracoviensi, celebratæ ad nominationem & commendationem Regiam Electionis CELSISSIMI PPINCIPIS CAJETANI SOŁTYK, ex EPISCOPO Kijoviensi Nominati EPISCOPI Cracoviensis DUCIS Severiæ: per Jllustriss: & Rndissimum Dominum MARTINUM Comitem ZAŁUSKI, EPISCOPUM Dresdensem, Suffraganeum Plocensem, ejusdem Cathedræ Cantorem, & à dicto Venerabili CAPITULO delegatum,

Anno Dñi 1759. die 8. Februarii Varsaviæ facta.

Ummus Tibi, CELSISSIME PRINCEPS, uti dignissimo Capiti suo, à Capitulo Tuo Cracoviensi juremerito debetur honor, quem cum debita erga Antistitem suum, tum & ea, quæ filios decet erga Patrem Patriæ à nobis exigit reverentia: ad quem & Divini Oraculi nos obstringit Authoritas, Eum scilicet honorandum esse, Quem Rex voluit honorari. Serenissimus quidem AUGUSTUS III. Dominus Noster Clementissimus, cum Te primum in Ecclesia Polona Episcopum, commendavit ac proposuit Supremo Ecclesiæ Moderatori Christique in terris Vicario, Tertium vero Te inter Primores Regni Senatorem jussit, Magnum suæ erga Te benevolentiæ præbuit documentum, longè tamen majus & amplissimæ Diæcesi Cracoviensi & Capi-

tulo

tulo Noſtro præſtitit beneficium, quod in Te illi tam dignum delegerit Præſulem, quem indefeſsus pro Eccleſia Zelus Summo Pontifici, quem intaminata fides Principi, quem continua de bono publico ſolicitudo Reipublicæ, quem eximiæ animi dotes & doctrina toti jam pridem commendaverant Regno, cujus ingenij, virtutis ac meritorum fama præcipuam jam Europæ pervagata eſt partem. Talem profecto decebat eſse Pontificem Noſtrum, ut cum Divo Paulo gloriari, nobis liceat, qualem in Te nobis contigiſse, & magnopere gratulamur, & Te majorem in modum veneramur. Tam omnium jam, quam & Sacrorum apud nos faſcium & honorum diſtributionem jure Majeſtatis Regibus competere nemo dubitat, nos tamen in Tua nominatione nedum Juſtitiam, ſed Sapientiam Principis perlibenter agnoſcimus; proinde æquiſſimæ voluntati Regiæ noſtra conformando ſuffragia, unanimi voto & concordibus vocibus eò libentiùs in Tuam ſubſcripſimus electionem, quò vehementiùs Te Noſtrum Paſtorem exoptavimus, quem adhuc unum, è fratribus, jam omni amore ac veneratione. ob ſingularem probitatem, proſequi amabamus. Jta enim ſapienter totius vitæ Tuæ Curſum inſtituiſti, ut rectefacta Tua ad maximas in Republica Chriſtiana res agendas, ad ſumma quævis Eccleſiæ & Patriæ, Te natum eſse probarent. Suſpexerat id in Te adhuc adoleſcente æterna dignus memoria Antiſtes Jlle, ac Cardinalis LIPSCIUS, cognitaque indole Tua, ad quidquid maximum eſt, peridonea, jam tum præſago animo Te ſuum palam prædixerat fore Succeſsorem. Jmpletum jam in parte hoc Vaticinij cujusdam genus, in reliquo complendum & ſperamus, & auguramur & optamus, ut in Collegio Purpuratorum Patrum brevi eidem ſuccedas. Vota hæc noſtra & auguria gratô ſuſcipe animô Ampliſſime Antiſtes noſter, Capitulum Noſtrum paterno amore, nos vero Delegatos veteri Tua digneris proſequi benevolentia. Munere Delegati Capitularis cum Tui ad Cathedram Noſtram poſtulatione jam perfuncto, liceat mihi adhuc pro Domo mea agere Ora-

torem

torem. Cecidit Corona Capitis Noſtri in demortuo capite piè defuncti Fratris mei, Tui vero in Epiſcopatu Prædeceſſoris; Tibi Celſiſſime PRINCEPS derelicti ſumus Orphani, ſine Patre Familiæ Succeſſores, ſine Paſtore jam percuſſo diſpersæ oves; Tu nobis eſto Adjutor, Tu Paſtorem Gregis, Tu Patrem Familiæ Noſtræ agas, Tu nobis conſule cunctis, moveat Te innata Tua Magnanimitas ac Heroica ad compatiendum afflictis propenſio, ut Domum Noſtram, antiquitus quidem pro meritis de Regibus & Patria plurimis exornatam honoribus, ac ſub ſceptro Glorioſæ memoriæ AUGUSTi Secundi florentem, benigno nunc quoque ſublevare patrocinio, potentique præſidio & tutelæ Clementiſſimi AUGUSTI Tertij me meosque digneris inſtanter commendare.

GRATULATIO

Eidem Celſiſſimo Principi Nominato EPISCOPO Cracovienſi per Illuſtrem & Reverendiſſimum Franciſcum de Schwartzemberg Comitem CZERNY Canonicum Cathedralem Cracovienſem à Venerabili Capitulo Cracovienſi Delegatum, cum Celſiſſimo Nominato EPISCOPO ejus electionis Inſtrumentum redderet, facta.

VOluntatem Sereniſſimi ac Potentiſſimi Regis, Dominique Noſtri Clementiſſimi teſtamur publicè non magis in Te æquiſſimam, quam Nobis fuiſſe propitiam, qui Te Celſiſſime Princeps Noſtrum nominavit Antiſtitē, quem nos enixè præſtolabamur, qui Te ſolicitè cōmendavit, quem nos vehementer optabamus, qui denique Te ſapientiſſimè elegit, quem nos jam pridem ardentiſſimè amabamus. Quamvis igitur

mandata Regia nemo ad nos fortaſse pertuliſset, quamvis optimi deſideria Principis nemo nobis aperuiſset, nec ullus pro Te oraſset Legatus, deſiderijs tamen Noſtris, Tu ſolus ſcopus & meta omnino fuiſses. Perſvaſibilibus quippe humanæ ſapientiæ verbis nequaquam indiget, quem eligentium mentibus DEUS ipſe inſpirat: commendatione opus non habet, cui virtus ſuffragatur, quem amor præficit. Proinde & Rex Noſter AUGUSTUS eo ipſo juſtus, evidenter ac pius, ſanctiora ac jucundiora nobis imperia mandare non potuit, quam cùm Te Præſulem, à ſe, Deo inſpirante, delectum, nobis eligendum deſignavit. Obſecundante ita Religioſiſſimo Rege Noſtro, cæli nutibus, & publica ſimul & Noſtra impleta eſt expectatio, adeò ut cor Regis in manu Dei eſse, inficiari vel hoc præclaro exemplo nemo poſſit. Hinc eſt quod nunquam libentius Cracovienſe Capitulum nominationem Regiam ſuis cumulavit ſuffragijs, quam Te deſideratiſſimum eligendo Epiſcopum. Nihil quoque & nos nobis majori unquam ſolatio, honori, & gloriæ duximus, quam ad hanc electionem Tibi ſolenni legatione deferendam perhonorificè deputari. Te itaque electum eſse ſummopere gratulamur, quem vox publica Divinæ plerumque mentis & fati vel præſaga vel interpres & diu & pridem huic Cathedræ admovebat. Te majorem in modum lætamur electum eſse, qui præſtantiſſimis virtutibus Tuis vix dum juvenis jam judicio primi Principis Regnique hujus Primatis magni olim POTOCCIJ, Canonicus Gneſnenſis factus, ibi ponebas Sacræ Tuæ fortunæ initia, ubi finire multis, ſatis amplum videtur. Te inquam gaudemus electum eſse, quem in Urbe orbis Roma, vero illo literarum ſcientiarumque domicilio, adhuc ſtudijs vacantem, me etiam teſte, Purpurati Viri, Jlli primi Chriſtianæ Reipublicæ Cardines, Magnum Eccleſiæ Dei ornamentum fore, Divinitus prædicabant. Quem noſter ille immortalis memoriæ Cardinalis LIPSCIUS Cracovienſis Præſul ſingularius adamavit, ſuumque tam probo, docto, omnibusque præclaris dotibus commendatiſſimo Canonico, exornavit, illuſtravitque

 Capi-

Capitulum, quem in innumeris maximisque ſemper & Eccleſiæ Polonæ & Reipublicæ negotijs egregiè continuoque exercuit, ac ad Summa formavit, quem denique etiam ultimæ voluntatis ſuæ interpretem & Executorem peramanter conſtituit, & jam tunc ſua ampliſſima Cracovienſi Sede digniſſimum nedum judicavit, ſed & palam clareque prædixit. Nec vana fuere auguria. Eodem quippe tempore juſtiſſimo Regis Arbitrio poſt peractum ſummo cum plauſu in Supremo Tribunali Regni Vicepræſidentis munus, Primus poſt Epiſcopos hoc in Regno Prælatus, Præpoſitus nempe Gneſnenſis creatus, brevi ad Epiſcopatum Kijovienſem, Senatoriamque Regni Curulim perveniſti, ut merito dici poſſit, celeriorem eſse virtutis tuæ & meritorum curſum, quam ætatis, fructum autem omnem, majori debere eſse in pretio, qui ocius alijs matureſcit. Epiſcopus jam Kijovienſis, factus gregis exemplar ex animo, quanta ſolicitudine, labore, ſtudio, Tuam perluſtrando Diæceſim, Divino Cultui, Religionique promovendæ, mentibus hominum, Sapientia Chriſtiana & virtute imbuendis, Clero ad doctrinam Sanctosque mores formando, templis & Sacris locis inſtaurandis, è fundamentis Tuo ſumptu & cura ædificandis, bonis Eccleſiaſticis cum vindicandis, tum in meliorem ſtatum reducendis, totus omnino incubuiſti; Jpſam quondam Anteceſsorum Tuorum Sedem, multis inacceſsam Kijoviam viſitaſti, Orthodoxos in fide firmando, errantes ad fidem revocando, Teque verum Paſtorem omnium exhibendo. Jtaque nedum Tuis dilectis ovibus, verum etiam & ijs qui à Romanis Sacris, ritibusque diſcrepant, populis, amori & venerationi fuiſti, & Catholicæ rei Majeſtatem in illis Oris, venerabiliorem reddidiſti. Tu itaque cujus tantus pro religione Zelus & ardor, tantus Patriæ amor, in Principem fides, in Senatu Authoritas, tantus in negotijs labor, in periculis fortitudo, in agendo induſtria, in conficiendo celeritas, in providendo conſilium, ſpectata & probata Univerſæ Reipublicæ fuerunt; Veni jam, à Deo O. M. à Rege Piiſſimo, ab Amantiſſimo Tui Capitulo electus: & quod felix fauſtumque quantocyus, ut ſperamus, ſit, à ſupremo Eccleſiæ capite Chriſtique Vicario confirmandus

dus, & Sacris inaugurandus auſpicijs; Veni, ad deſtinatum Tibi Altare Pontifex, ad Cathedram Doctor, ad Templum Epiſcopus, ad populum Paſtor, ad Thronum Princeps. Aſcende conſecratum tot Sanctis Pontificibus Vavelum; & cujus Tutelaris Patroni Poloniæ, STANISLAI Corpus, congregatæ olim miraculosè cuſtodiebant aquilæ, Tuam illis adjunge Gentilitiam; ac ſicut Aquila provocans ad volandum pullos ſuos & ſuper eos volitans, alas Tuas expande; nec gaudia noſtra moreris. Rumpe ſponſæ Tuæ tædia, Cathedræ deſideria imple, Diæceſis expectationem quantocyus corona, tandemque in ſeros annnos renovetur, ut Aquilæ juventus Tua. Et ut hæc pro Te ad Superos vota, non mea tantum, ſed totius Capituli Cracovienſis eſse, Tibi palam ſit, hujus unanimis Electionis & enixæ poſtulationis inſtrumentum, ut Tibi legam, permitte Præſul & Paſtor omnibus Optatiſſime.

RESPONSUM
CELSISSIMI PRINCIPIS EPISCOPI NOMINATI Cracovienſis.

SAtis mihi perſpectum eſt, cùm per literas, quas Superioribus diebus acceperam, à Venerabili Veſtro Capitulo de optima omnium Veſtrum erga me voluntate, tùm de eadem impræſentiarum confirmata per vos metipſos, Viros mihi quidem gratiſſimos ac illuſtres, quorum unius, & characterem Sacerdotio Eminentiorem, meoque æqualem, & clarum nunquam ſatis laudandi Prædeceſsoris mei nomen ſanguinemque revereor; alterius, vetus qua ſemper fruebar amicitia, recentibusque probata argumentis quanti mihi ſit oportet, abunde intelligo. Ut vero utriusque veſtrum æque inſigne genus, virtutes, eximias dotes, & merita magni facio, ita vos ex inclyto Canonicorum Collegio delectos, delegatosque huma-

humanissime, atque ea omni qua par est ratione salutatos à me haberi volo. Per vos itaque, de unanimi omnium vestrum voto, quo supremæ Dei Optimi M. de me dispositioni, ac incomparabili Serenissimi Regis Domini mei Clementissimi benevolentiæ, vestra suffragia perlibenter conjunxistis, & meo Nomini deesse noluistis, maxima cum animi voluptate edoceor. Atque hoc est primum, quo in me gratum memoremque animum, semper erga omnes & singulos excitari, grave Pastoris onus alleviari, curas circa gregem Domini mihi dulces effici, mutuumque Patris ad Filios, Filiorum ad Patrem amorem foveri, majorem in modum sentio. Alterum, quod æquè partium mearum esse putem, est, ut pro gratulatione novæ dignitatis, laudibusq; Amplissimis, quibus me cumulare non dubitastis, mea vobis vicissim offeram studia & officia, justasque referam gratias, & orem Divinam bonitatem, ut me pro sua gloria, honore & utilitate Ecclesiæ, emolumento Patriæ, & vestris usibus, una vobiscum ac integro Venerabili Capitulo fortunare velit.

BIBLIOTH. UNIV.
JAGELLONICAE

